

Renda de Inclusión Social de Galicia (RISGA)

- Normativa

[Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia](#). (DOG nº 249 do 31/12/2013).

- Definición

A **renda de inclusión social de Galicia (RISGA)** é unha prestación pública destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, así como a acadar progresivamente a súa autonomía e integración social e laboral, mediante o dereito e o deber a participar en procesos personalizados de inserción con apoio técnico e financeiro do Sistema galego de servizos sociais e do Sistema público de emprego de Galicia.

A percepción da RISGA é un dereito subxectivo de acordo coas condicións, requisitos e obrigas regulados na lei.

En canto prestación económica, ten carácter alimenticio, persoal e non transmisíbel, e non poderá ser obxecto de embargo ou retención nin darse en garantía de obrigas.

- Compatibilidades

- Será subsidiaria e incompatible coas PNCs ou con calquera outra prestación ou pensión de contía igual ou superior á das ditas pensións.
- Tampouco poderán acceder á RISGA aquelas persoas que teñan a idade mínima para poderen solicitar unha PNC de xubilación.
- Calquera outro ingreso, así como as pensións e prestacións de importe inferior ao da PNC percibidas pola persoa solicitante da renda de inclusión social de Galicia, non impedirán o acceso a ela, pero descontaranse do seu importe (excepcións:)
- Os ingresos, pensións ou prestacións percibidas por outras persoas integrantes da unidade de convivencia distintas da titular serán compatibles e deducibles do importe da renda nos termos sinalados sobre o cómputo de ingresos contributiva percibidas.

- Persoas beneficiarias

Persoas que o Sistema galego de servizos sociais valore como persoas en situación ou risco de exclusión social.

- Criterios para a valoración técnica da situación de exclusión social ou de risco de exclusión social

Verificarase a ausencia ou déficit grave de recursos económicos e a situación de desemprego, así como a concorrencia dalgún dos factores de exclusión seguintes, cando esa condición supoña especiais dificultades de integración social ou laboral:

- a. Estar nunha situación de cargas familiares non compartidas.
- b. Estar en proceso de rehabilitación social, como resultado dun programa de deshabitación de substancias adictivas ou de calquera outra adicción que produza efectos persoais e sociais de natureza semellante.
- c. Ter a condición de muller vítima de violencia de xénero.
- d. Ser unha persoa vítima de violencia doméstica.
- e. Ter unha discapacidade valorada superior ao 33 %.
- f. Ser inmigrante ou emigrante retornado.
- g. Proceder de institucións de protección ou reeducación de menores.
- h. Proceder de cumprimento de pena nunha institución penitenciaria.
- i. Ser unha persoa sen fogar ou habitar nunha infravivenda.
- j. Pertencer a unha minoría étnica.
- k. Estar en proceso de abandono do exercicio da prostitución ou ser vítima de explotación sexual-laboral en redes de prostitución ou de trata de persoas.
- l. Ter a condición de persoa transexual ou estar en proceso de reasignación sexual.
- m. Calquera outro factor non previsto expresamente neste artigo sempre que, ponderado polos servizos sociais comunitarios no contexto persoal, familiar e social da persoa, condicione negativa e gravemente a súa inclusión social e laboral. Esta ponderación poderá ser tamén obxecto de avaliación por parte dos técnicos da Comunidade Autónoma.

Ademais da valoración técnica da situación ou risco de exclusión social de acordo con estes criterios, para o acceso á RISGA e ás axudas de inclusión social (AIS) teranse en conta os requisitos específicos para cada unha delas.

Sen prexuízo das incompatibilidades e dos criterios de acceso por razón de ingresos ás prestacións económicas, poderanse valorar como persoas en situación de risco de exclusión, e incorporarse ao resto de medidas positivas de apoio, aquelas persoas en que concorran factores de exclusión social que realicen actividades laborais de baixa remuneración que pola súa natureza descontinua ou parcial non garantan unha inserción social e laboral.

- Estrutura da RISGA. Persoas beneficiarias dos tramos

1. Tramo persoal e familiar

Persoas que se atopen en situación ou risco de exclusión social e cumpran os requisitos de acceso.

Os servizos sociais comunitarios básicos realizarán a valoración técnica da situación sociofamiliar e da idoneidade da prestación.

2. Tramo de inserción

Persoas que se atopen en situación ou risco de exclusión social e que se vinculen a un itinerario de inserción no mercado de traballo mediante un convenio de inclusión de duración determinada cun contido formativo ou laboral.

A formación programada deberá estar adaptada á persoa e ao mercado laboral circundante e deberá ter un impacto claro na mellora das posibilidades reais de emprego.

Promoverase que as persoas beneficiarias do tramo persoal e familiar se beneficien do tramo de inserción sempre que sexa posible.

3. Tramo de transición ao emprego

Persoas beneficiarias da renda no tramo persoal e familiar ou no tramo de inserción co obxectivo de incentivar e facilitar o seu acceso a un emprego mediante o pagamento dun complemento de transición, en diminución gradual e progresiva, por un período máximo de seis meses.

Promoverase que as persoas beneficiarias do tramo de inserción pasen ao tramo de transición ao emprego sempre que sexa posible.

- Unidade de convivencia

Dentro da unidade de convivencia da persoa solicitante determinarase a persoa que deba ter a consideración de titular da prestación. En condicións equiparables, aplicarase o criterio de acceso preferente das mulleres á titularidade da RISGA, sen prexuízo do cal, o traballo social e educativo, así como os obxectivos de inserción laboral que se establezan, poderán implicar os demais membros da unidade de convivencia.

Excepcionalmente, sempre que exista unha solicitude motivada ao respecto polos servizos sociais comunitarios, poderanse aboar dúas rendas a persoas residentes nun mesmo domicilio cando quede acreditado que se trata dunha situación en que unha persoa con cargas familiares non compartidas se ve na necesidade de acollerse noutro fogar independente.

Cando se xustifique no proxecto de integración social, tendo en conta a información obtida por requirimento dos servizos sociais comunitarios poderase conceder unha renda por persoa nos seguintes **supostos de residencia colectiva**:

- a. Centros de acollida e inclusión, públicos ou dependentes de entidades de iniciativa social, sempre que estean e conste a existencia de seguimento plasmado nun proxecto personalizado de integración social.
- b. Establecementos de aloxamento hoteleiros e casas particulares en réxime de pensión, nas que medie contraprestación económica e así se faga constar no expediente.
- c. Aquelas instalacións de centros ou comunidades terapéuticas debidamente autorizadas que acollan persoas que vivan nelas de xeito estable ou temporal, coa finalidade de acadar a súa integración, así como as vivendas tuteladas que

acollan persoas afectadas de discapacidade ou que padezan enfermidade mental.

- d. Excepcionalmente, as vivendas habitadas por agrupacións voluntarias de convivencia, cando a xuízo do órgano de resolución e por proposta expresa dos servizos sociais comunitarios municipais se considere conveniente o fomento ou mantemento desa agrupación para acadar unha maior calidade de vida e a integración social das persoas que a constitúen.

A unidade de convivencia beneficiaria non perderá esta condición cando, por causa de forza maior, accidente ou desafiuzamento, se vexa obrigada a residir temporalmente con outra.

No caso de privación de liberdade da persoa titular poderá seguir percibindo a renda outra persoa da unidade de convivencia sempre que se cumpran os requisitos para a súa percepción e se deseñe un novo proxecto de integración social adaptado ás novas circunstancias familiares.

- **Requisitos xerais de acceso e exencións**

Requisitos xerais de acceso á RISGA	Excepcións
a) Ter residencia efectiva e constatada polos servizos sociais comunitarios responsables de desenvolver as accións que se deseñen no proxecto de integración social e estar empadroadado ou empadroadada en calquera dos concellos da Comunidade Autónoma galega, polo menos durante os seis meses anteriores á presentación da solicitude de valoración. Computaranse os períodos de empadroadamento sucesivo en distintos concellos galegos.	a. Persoas que, procedentes doutras comunidades autónomas do Estado español, sexan beneficiarias do sistema de rendas mínimas nesa comunidade, sempre que na lexislación da mesma se recolla a reciprocidade ou o convenio específico para o efecto. b. As vítimas de violencia doméstica ou de violencia de xénero que cambien o seu domicilio por motivos de seguridade. c. As persoas emigrantes galegas, nos termos sinalados no artigo 3 do Estatuto de autonomía de Galicia, cando fixasen a súa residencia no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia. Ademais, aquelas persoas nadas en Galicia que, residindo noutras comunidades autónomas, volvan fixar a súa residencia en Galicia. d. Quen teña recoñecida a condición de persoa refuxiada polo organismo competente da Administración xeral do Estado, ou aquelas persoas cuxa solicitude de asilo se admitise a trámite ou, non admitíndose, teñan os ou as solicitantes autorizada a súa permanencia en España por razóns humanitarias ou de interese

	<p>social.</p> <p>e. As persoas vítimas de trata de seres humanos ou de mulleres estranxeiras vítimas de violencia de xénero que contan cunha autorización de residencia ou cun traballo por circunstancias excepcionais nos termos que estableza a normativa de aplicación en materia de estranxeiría.</p>
<p>b) Ademais da residencia efectiva, os cidadáns e as cidadás de Estados non membros da Unión Europea precisarán acreditar a residencia legal en España no momento da presentación da solicitude.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Supostos de persoas vítimas de trata de seres humanos ou de mulleres estranxeiras vítimas de violencia de xénero que contan cunha autorización de residencia ou traballo por circunstancias excepcionais nos termos que estableza a normativa de aplicación en materia de estranxeiría. • Quen teña recoñecida a condición de persoa refuxiada pola Administración xeral do Estado, ou aquelas persoas cuxa solicitude de asilo se admitise a trámite ou, non admitíndose, teñan os ou as solicitantes autorizada a súa permanencia en España por razóns humanitarias ou de interese social.
<p>c) Ter máis de 25 anos.</p>	<p>Persoas que teñan menores ao seu cargo e, ademais, aquelas persoas maiores de 18 anos nas que conorra algunha das seguintes circunstancias:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Que antes de alcanzar a maioría de idade estivesen tuteladas pola Xunta de Galicia e internadas nun centro de menores ou en acollemento familiar. b. Que, tendo recoñecido un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 %, non teñan dereito a prestación ou axuda de igual ou análoga natureza. c. Que estean en situación de orfandade absoluta e non teñan dereito a outras prestacións ou axudas de análoga natureza. d. Que procedan dun centro de internamento de institucións penitenciarias. e. Que leven tres anos vivindo nun domicilio independente e que cotizasen, polo menos, dous anos á Seguridade Social.

	<ul style="list-style-type: none"> f. Que sexan persoas vítimas de trata de seres humanos. g. Que se acredite que a persoa é vítima de violencia doméstica ou violencia de xénero. h. Que os servizos sociais comunitarios acrediten a existencia da concorrencia de varios factores de exclusión social.
<p>d) Dispor na unidade de convivencia de ingresos inferiores ao importe do tramo persoal e familiar que lle correspondería e, ademais, non dispor de bens patrimoniais dos cales se deduza a existencia de medios suficientes para a subsistencia.</p>	
<p>e) Que non existan persoas legalmente obrigadas e con posibilidade real de lles prestar alimentos de acordo coa lexislación civil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Que se prevexa que a obriga dos alimentos non se poida facer efectiva por malos tratos ou relacións familiares deterioradas ou inexistentes, do que exista constancia no expediente. <p>Considérase que non teñen a obriga de prestar alimentos as persoas con parentesco que, en atención ás circunstancias socioeconómicas concorrentes, non poden facer fronte ou atender as necesidades básicas da unidade familiar solicitante sen desatender as propias necesidades ou as de familiares ao seu cargo. As circunstancias constarán claramente no informe social correspondente.</p>

- **Criterios de cómputo de recursos económicos**

- a. **Ingresos:** o total de ingresos que perciba no momento da solicitude a persoa solicitante ou aquelas que constitúan a unidade de convivencia en concepto de rendementos do traballo ou de actividades económicas, como retribucións, rendas, prestacións, axudas, subsidios, prestacións de pagamento único ou por calquera outro concepto; así mesmo, as cantidades percibidas en concepto de rendementos do capital mobiliario e inmobiliario, alugamentos ou similares, así como rendementos do patrimonio.
- b. **Bens patrimoniais***, depósitos bancarios e contas correntes ou de aforro. Terán a consideración de bens patrimoniais para os efectos deste artigo os bens mobles ou inmobles sobre os cales se posúa un dereito de propiedade, posesión, usufruto ou calquera outro de análoga natureza, con excepción da vivenda habitual destinada ao seu uso.

Non se considerarán como recursos económicos:

- a. Os ingresos non regulares de escasa contía que unicamente resulten un complemento de supervivencia
- b. Os ingresos de carácter finalista dirixidos á formación regrada.
- c. Os ingresos por asistencia a cursos de formación non regrada, sempre que pola súa natureza e menor contía se deduza que só remuneran os gastos de asistencia ao curso ou incentivan a formación.
- d. Os ingresos de carácter finalista dirixidos a paliar situacións de emerxencia social.
- e. As prestacións familiares por fillo ou filla menor a cargo xeradas polas persoas integrantes da unidade de convivencia.

*Capacidade económica derivada da disposición de bens patrimoniais (disp. transitoria 2ª): Mentras non se desenvolva regulamentariamente a Lei, os supostos de disposición de bens patrimoniais dos que se deduza a existencia de medios de subsistencia suficientes serán os seguintes:

1. Cando a unidade de convivencia dispoña de cantidades líquidas (ou títulos/valores) superiores a 4 mensualidade do IPREM (2.130,04 € para o ano 2014).
2. Cando o resto dos bens de que dispoña a unidade de convivencia, excluída a vivenda habitual, teñan unha valoración superior ao importe anual do IPREM (6.390,13 €)

Criterios xerais para o caso específico das prestacións económicas para a atención das persoas en situación de dependencia

As libranzas para adquisición de servizos ou para asistente persoal que se perciban na unidade de convivencia da persoa beneficiaria da RISGA constituirán ingresos compatibles e non deducibles por ter como finalidade a adquisición do correspondente servizo.

Cando no fogar da persoa beneficiaria da nova renda se perciba a libranza para cuidados no ámbito familiar, aplicarase a regra da compatibilidade e dedución destes ingresos.

Tramo persoal e familiar

Requisitos específicos

- a. Deberá establecerse unha vinculación cos servizos sociais comunitarios, que implicará a subscrición dun proxecto de integración social. Este incluírá compromisos relativos ao desenvolvemento e axuste persoal da persoa beneficiaria e a asignación dunha ou dun profesional de referencia.
- b. No caso de que existan menores, subscribirase, cando os servizos sociais comunitarios o consideren necesario para garantir o seu benestar e dereitos sociais, como documento separado e anexo ao proxecto de integración social, un acordo expresivo dos compromisos en relación coa integración

socioeducativa dos e das menores. No momento da revisión anual avaliarase o cumprimento destes compromisos.

Composición do tramo:

1. Un ingreso mínimo destinado a garantir as necesidades básicas e o axuste persoal e, de ser o caso, por uns complementos familiares.
2. Axudas de inclusión para o cumprimento do proxecto de integración social, no caso de que se xustificasen ademais outros gastos de carácter extraordinario nos eventuais procesos de axuste persoal.
3. Un complemento de alugamento.

Contido económico:

1. O ingreso mínimo será equivalente ao 75 % do importe mensual do [IPREM](#).
2. O complemento familiar será de aplicación ás persoas pertencentes á unidade de convivencia que, con respecto á persoa titular, manteñan un vínculo por matrimonio ou análoga relación estable, por adopción ou acollemento, ou por parentesco de consanguinidade ou afinidade ata o cuarto e segundo grao, respectivamente. Contía:
  - o 1º convivente adicional: o 14 % do importe mensual do [IPREM](#).
  - o 2º convivente adicional: o 12 % do importe mensual do [IPREM](#).
  - o 3º e sucesivos ou sucesivas conviventes adicionais: o 10 % do importe mensual do [IPREM](#)

Límite máximo da contía do tramo persoal e familiar: ata o 120 % do IPREM, ou 135 % do IPREM se hai menores.

O importe que percibirá cada persoa beneficiaria estará constituído pola diferenza entre a contía mensual da renda que lle correspondese e a dos recursos económicos de que dispoña. Para o caso de desconto de ingresos, o importe mínimo do tramo persoal e familiar será do 25 % do importe mensual IPREM.

3. Complemento de alugamento: ata o 25 % do importe mensual IPREM. Para o cobramento do dito complemento, deberá constar no informe social que o mantemento do contrato de arrendamento da vivenda é necesario para acadar os obxectivos establecidos no proxecto de integración social. Mentres non se realice o desenvolvemento regulamentario, só será aplicable cando quede acreditado que a contía do alugamento importa polo menos o 40 % dos ingresos totais da unidade de convivencia, que se carece de vivenda en propiedade e que entre a persoa arrendataria e arrendadora non existe relación de parentesco por consanguinidade, afinidade ou adopción ata o terceiro grao, nin relación conxugal nin de unión estable e de convivencia.

Contías 2014

Subsidio Básico 75% IPREM		399,38 €	Membros Udad. Econ.	Contías complem. familiar	Contías totais S.B+C.F
Complemento familiar			Solicitante		399,38
1º membro 14% IPREM	74,55 €		1	74,55	473,93
2º membro 12% IPREM	63,90 €		2	138,45	537,83
3º e sucesivos 10% IPREM	53,25 €		3	191,70	591,08
Complemento de alugamento			4	244,95	644,33*
	133,13		5	298,20	697,58*
Importe mínimo do tramo persoal e familiar: 133,13 €			6	351,45	718,88*
			7	404,70	
			8	457,95	
			9	511,20	

(* A contía máxima do subsidio básico + complemento familiar é de 639,01 € ou de 718,88 € se hai menores).

- Duración do dereito de percepción

O dereito á percepción será anual e prorrogable se subsisten as circunstancias que xustificaron a súa concesión.

A prórroga estará suxeita a unha revisión anual na que se verificará o cumprimento dos requisitos de acceso, a vixencia da valoración técnica de situación ou risco de exclusión e a idoneidade do recurso para o logro dos obxectivos da RISGA, así como á efectiva vinculación cos servizos sociais nos termos e cos compromisos establecidos no proxecto de integración social e, cando sexa o caso, no de integración socioeducativa dos e das menores.

- Acción positiva de xénero

Por proposta dos servizos sociais comunitarios, en condicións de igualdade de cumprimento dos requisitos, darase preferencia no acceso á titularidade desta prestación a unha das mulleres integrantes da unidade de convivencia.

Tramo de inserción

Requisitos específicos

Ademáis de reunir os requisitos xerais de acceso á RISGA e as condicións para incorporarse a un itinerario de formación-emprego segundo o informe dos servizos sociais e o diagnóstico de empregabilidade:

- Subscribir un convenio de inclusión sociolaboral con compromiso de actividade

Os servizos sociais comunitarios remitirán a información pertinente ao persoal técnico de orientación laboral do servizo público de emprego que poderá solicitar información complementaria ás entidades de iniciativa social que colaborasen en cada caso concreto.

Diagnóstico de empregabilidade

Deberá incluír información relativa a:

- a. Estado de saúde compatible coa actividade laboral.
- b. Nivel de alfabetización básica.
- c. Especialización ou destrezas adquiridas por experiencia previa.
- d. Capacidades, dispoñibilidade e actitude positiva para a adquisición das habilidades precisas para a participación nas actividades de tipo prelaboral e laboral que se establezan no convenio de inclusión adaptado ao seu caso.
- e. No caso de persoas con residencia cualificada de tipo chabolista, a participación efectiva nun proceso de realoxamento, nos casos en que proceda.

Límite de acceso ao tramo de inserción

Unha vez concluída a percepción do tramo de inserción, a persoa interesada non poderá solicitar unha nova incorporación a este tramo ata transcorridos doce meses.

Para estes efectos, realizarase unha avaliación do nivel de cumprimento dos compromisos adquiridos no anterior convenio de inclusión sociolaboral, e xuntarase ao expediente un novo diagnóstico de empregabilidade que xustifique un novo acceso a este tramo.

Composición do tramo e contía

Contía económica: ata un máximo dun 50 % do importe mensual IPREM (**266,25 €**). Acumúlase ao ingreso mínimo de carácter básico e estará vinculada ás políticas activas de emprego. Ten como finalidade incentivar o cumprimento do itinerario de inserción sociolaboral, garantir a renda familiar mentres dure o dito itinerario e indemnizar os gastos que deriven da participación nas actividades que correspondan.

Duración do tramo de inserción e do convenio de inclusión sociolaboral

Será como máximo de 12 meses, prorrogable por 6 meses máis en función do cumprimento dos obxectivos ata un máximo total de 18 meses, sen prexuízo da subscripción dun novo convenio de inclusión sociolaboral no suposto de que, a xuízo dos técnicos ou das técnicas do Servizo Público de Emprego de Galicia, sexa preciso potenciar a empregabilidade das persoas beneficiarias que non accedesen ao tramo de transición.

Medidas de apoio, compromisos das persoas beneficiarias e acción positiva de xénero

O tramo de inserción, ademais da percepción da prestación económica que corresponda, comportará un apoio e seguimento profesional orientado á formación adaptada, á mellora da empregabilidade e á inserción ou reinserción real e efectiva no mercado de traballo. Tamén se poderá enfocar á adquisición de habilidades emprendedoras cara ao traballo autónomo ou a calquera das formas de economía social.

O seu pagamento estará condicionado ao control do cumprimento do convenio de inclusión sociolaboral con compromiso de actividade, con seguimento coordinado dos servizos sociais comunitarios e dos servizos públicos de emprego responsables da organización de actividades incluídas nos correspondentes itinerarios.

O dito convenio, de subscripción obrigatoria neste tramo, expresará as actividades de mellora da empregabilidade da persoa beneficiaria para a súa incorporación ao mercado de traballo.

En condicións equiparables daráselle preferencia no acceso a este tramo como titular a unha das mulleres integrantes da unidade de convivencia. As persoas que desenvolvan e perciban o tramo de inserción serán colectivo preferente no acceso aos servizos de conciliación da vida laboral e familiar.

Tramo de transición ao emprego

Natureza, contido e duración

Consiste nun complemento de ingresos gradualmente descendente e por un período taxado de tempo para estimular e favorecer a incorporación a un posto de traballo.

Poderán percibilo aquelas persoas que xa perciban a RISGA e accedan a unha actividade laboral remunerada.

Aboarase por un máximo de 6 meses.

Cando a persoa beneficiaria acceda a un traballo con ingresos superiores aos da RISGA que viña percibindo, no primeiro mes do dereito de cobramento deste tramo, que coincidirá co mes en que se accede á actividade laboral remunerada, o tramo de transición poderá complementar a cantidade percibida en cómputo mensual pola persoa traballadora ata o 135 % do SMI.

Nos meses seguintes a cantidade aboada reducirase de maneira gradual. A partir do sétimo mes, sempre que non varíen as circunstancias determinantes para o dereito de percepción establecidas, procederase á extinción da RISGA.

No caso de que a persoa acceda a unha actividade laboral regular con ingresos inferiores ao importe da RISGA, o acceso a este tramo comportará a non aplicación das regras xerais de desconto de ingresos, de acordo co establecido nos puntos seguintes.

No primeiro mes de cobramento o tramo de transición poderá complementar a cantidade percibida en cómputo mensual pola persoa traballadora ata completar un máximo do 135 % do SMI. Nos meses seguintes a cantidade aboada reducirase de maneira gradual, de acordo cos criterios regulamentariamente establecidos.

En todo caso, garantirase que a suma da RISGA e do salario percibido non sexa inferior á RISGA que se viña percibindo.

A partir do sétimo mes determinarase se subsiste o dereito a percibir a RISGA modificada de acordo cos criterios xerais de acceso e desconto de ingresos establecidos na lei.

Durante a percepción do tramo de transición valorarase a suspensión de forma total ou parcial da participación nas medidas de apoio e actividades establecidas no proxecto de integración social ou no convenio de inclusión sociolaboral.

Valorarase tamén a necesidade de realizar unha titoría do proceso de incorporación laboral, así como a posibilidade e a conveniencia de continuar desenvolvendo parte daqueles proxectos de maneira simultánea coa nova actividade laboral.

Documentación

Documentación que debe presentar a persoa solicitante

- Copia cotexada do dni do/da solicitante e do resto das persoas integrantes da unidade de convivencia (no caso de non autorizar a consulta) e, se é o caso, copia do libro de familia (no caso de existencia de menores).
- Copia cotexada do último recibo do imposto sobre bens inmobles da vivenda propia, no seu caso.
- Xustificación documental que proceda no caso de que a persoa solicitante ou calquera das persoas que integran a unidade de convivencia fosen titulares doutros bens mobles ou inmobles.
- Copia cotexada do certificado de discapacidade no suposto de que a/o solicitante ou calquera das persoas integrantes da unidade de convivencia teñan recoñecida a condición de persoas con discapacidade.
- No caso de ser vítima de violencia doméstica ou de xénero que cambia o seu domicilio por motivos de seguridade deberá acreditar a dita situación nos termos sinalados pola normativa específica.
- No caso das persoas cidadás procedentes doutros estados deberán presentar copia da tarxeta de identificación de estranxeiro, ou copia da concesión do

permiso de residencia no caso de cidadáns procedentes de estados non membros da unión europea.

- No caso de persoas procedentes doutras cc.aa do estado español que xa sexan beneficiarias do salario social da comunidade da que procedan deberán presentar copia cotexada da resolución de concesión da prestación.
- No caso de persoas emigrantes retornadas que fixasen a súa residencia no territorio da comunidade galega deberán presentar copia cotexada da baixa consular e acreditación documental da súa última veciñanza administrativa en calquera dos concellos da comunidade autónoma de Galicia.
- No caso de persoas maiores de 18 anos en situación de orfandade absoluta deberán acreditar a devandita situación.
- No caso de que a persoa solicitante estivese empadroada durante os seis meses anteriores á solicitude en varios concellos deberá achegar os certificados de empadramento acreditativos destes últimos seis meses (no caso de non autorizar a consulta).
- No seu caso, acreditación de ingresos de todos/as os/as conviventes (irpf, nómina, etc.) ou autorización para a súa consulta para o que deberán cubrir e asinar o documento anexo.
- No seu caso, acreditación de ingresos dos familiares con obriga legal de prestar alimentos (irpf, nómina, etc.) ou autorización para a súa consulta para o que deberán cubrir e asinar o documento anexo.
- No caso de persoas refuxiadas acreditación de ter recoñecida a dita condición polo organismo competente da administración xeral do estado, ou no caso de non dispoñer deste recoñecemento, autorización de permanencia en España por razóns humanitarias ou de interese social.
- No caso de persoas vítimas de trata de seres humanos ou de mulleres estranxeiras vítimas de violencia de xénero, para os efectos da exención do requisito xeral de residencia e empadramento, acreditación de ditos extremos e autorización de residencia ou disposición dun traballo por circunstancias excepcionais nos termos que establece a normativa de aplicación en materia de estranxeiría.
- No caso de menores de vinte e cinco anos, se concorre o suposto da procedencia dun centro de internamento de institucións penitenciarias, xustificación documental deste extremo.
- No caso de persoas menores de vinte e cinco anos acreditación de que levan tres anos vivindo nun domicilio independente e que cotizaron, polo menos, dous anos á seguridade social.
- No caso de persoas menores de vinte e cinco anos, cando sexan vítimas de trata de seres humanos, xustificación documental de tal extremo.
- Extracto de movementos de todas as contas bancarias correspondentes aos doce meses inmediatamente anteriores á formulación da solicitude.

Documentación mínima que deberá achegar o concello_

- Certificación de empadramento da persoa solicitante durante os seis meses inmediatamente anteriores á formulación da solicitude.
- Certificación de convivencia da persoa solicitante.

- Certificado de titularidade de vehículos de tracción mecánica inscritos no correspondente rexistro respecto a todas as persoas integrantes da unidade de convivencia.
- Informe de valoración social con proposta de idoneidade da renda de inclusión social de Galicia. [Modelo Informe Social para a Área da Inclusión \(ISI\)](#) pdf editable (garda os datos). Modelo coas categorías en despregables, dispoñible ata a publicación no DOG. **Nota 1 do 22/04/2014:** Incorporada corrección de erro na páx. 27 apartado X.1 Valoración. **Nota 2 do 23/04/2014:** corrección de campos de texto en páxs. 7,8,9 e 15.
- Proposta(s) do(s) proxecto(s) de integración social das persoas membros da unidade de convivencia que procedan e, no seu caso, como anexo proposta do acordo de integración socioeducativa das persoas menores .

Excepcionalmente, naqueles casos en que a situación da persoa interesada o faga imprescindible, a traballadora ou traballador social dos servizos sociais comunitarios básicos poderá realizar de oficio un informe e valoración social e, de igual maneira, xuntar a documentación necesaria para os efectos dunha posible solicitude da RISGA que deberá ser solicitada en todo caso polas persoas interesadas, logo do requirimento polo órgano autonómico competente, unha vez recibida a documentación do concello.

Informes preceptivos e determinantes emitidos polos servizos comunitarios do concello

En todo caso, dentro dos trámites de instrución do procedemento de solicitude, requiriranse

os servizos sociais comunitarios do concello de residencia para que, de acordo cos artigos 83.3 e 42.5.c) da Lei 30/1992, do 26 de novembro, emitan os informes preceptivos

e determinantes para a tramitación da solicitude. Requirirse polo menos os seguintes:

- Un informe social realizado pola traballadora ou traballador social, de referencia, que conterá unha valoración da situación ou risco de exclusión social e unha proposta sobre a idoneidade da aplicación da prestación e a procedencia, ou non, da concesión da renda de inclusión social de Galicia para o logro da autonomía e integración das persoas. O informe, elaborado de conformidade co modelo normalizado que se aprobará regulamentariamente, sinalará o perfil sociofamiliar da unidade de convivencia así como aqueles datos relevantes relacionados co cumprimento dos requisitos de acceso.
- Unha proposta de proxecto de integración social e, ademais, no suposto de que proceda pola existencia de menores e a concorrencia de situacións de risco ou vulnerabilidade, un acordo anexo para a integración socioeducativa dos e das menores. Nas ditas propostas valorarase a vinculación das persoas con proxectos que desenvolvan entidades de iniciativa social debidamente

autorizadas.

Deberá constar a conformidade expresa da persoa solicitante da renda, mediante a súa sinatura no documento que se elabore, que lle será notificado, e concederáselle un prazo de tres días para a sinatura. Transcorrido o dito prazo, procederase a declarar a caducidade e ao arquivamento do expediente.

- Se da valoración realizada polos servizos sociais comunitarios se desprende que a persoa solicitante da renda, polas súas características, é susceptible de participar no tramo de inserción, deberase expresar esta circunstancia no informe social e/ou socioeducativo, fundamentando a conveniencia e oportunidade da súa incorporación ao dito tramo e indicando as posibilidades de inserción laboral da persoa solicitante, así como os recursos adecuados que existen para tal fin no seu contorno.
- O concello deberá emitir os informes anteriormente referidos no prazo dun mes e remitilos ao correspondente órgano competente da Administración autonómica de ámbito provincial.

Tramitación abreviada por razón de violencia de xénero

Cando se reflecta no informe de valoración social que a persoa solicitante é vítima dunha situación de violencia de xénero, acreditada por calquera das formas previstas no artigo 5 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e tratamento da violencia de xénero, os trámites para a concesión da Risga terán carácter de urxencia e tramitaranse con carácter prioritario ás demais solicitudes. O mesmo será de aplicación aos supostos acreditados de violencia doméstica, así como aos supostos de persoas vítimas de explotación sexual-laboral en redes de trata de seres humanos, logo da constatación da súa cooperación coas autoridades na investigación do delito.

Para estes efectos, no prazo de quince días o concello deberá emitir o informe de valoración social. O proxecto de integración social e, se é o caso, de integración socioeducativa dos e das menores poderase remitir con posterioridade.

Lugar de presentación

- Nos servizos sociais comunitarios do concello de residencia.
- En calquera outro dos rexistros ou oficinas sinalados na normativa reguladora do procedemento administrativo común

Obrigas das persoas beneficiarias da RISGA

Relativas á percepción regular da prestación económica:

- a. Destinar o importe da prestación económica aos fins para os que se concede e, en calquera caso, ao cumprimento das obrigas legais cos membros da unidade perceptora

- b. Solicitar a baixa na prestación económica ou nalgún dos seus tramos, no prazo de dez días a partir do momento en que se deixen de reunir os requisitos exigidos para a súa percepción.
- c. Comunicar no prazo de cinco días o acceso a un emprego

O incumprimento destas obrigas dará lugar á revogación e conseguinte extinción da totalidade da prestación ou dalgún dos seus tramos. No caso de retirada total da prestación, esta non poderá ser solicitada de novo ata que transcorra un período de seis meses.

Relativas ao reintegro de cantidades indebidamente percibidas:

No suposto de ocultación ou falseamento de datos, deberán reintegrar as cantidades indebidamente percibidas, que tamén poderán ser obxecto de compensación no caso de que se recoñeza un novo dereito á renda de inclusión social.

De percibirse indebidamente por causas non imputables á persoa beneficiaria regularase a través da compensación. Neste caso, con carácter excepcional e só no suposto da existencia de menores na unidade de convivencia, as ditas cantidades poderán ser condonadas, en función das circunstancias económicas concurrentes.

Relativas á información, comunicación e transparencia

- a. Proporcionar á Administración información veraz sobre as circunstancias persoais, familiares e económicas que dean lugar a variacións na situación da persoa beneficiaria ou da súa unidade de convivencia.
- b. Colaborar coa Administración para a verificación da información referida no punto anterior.
- c. Facilitar o seguimento do seu caso ao profesional dos servizos sociais comunitarios que se lle asigne, e nos termos que se establezan no proxecto de integración social.

O incumprimento dalgunha destas obrigas dará lugar á modificación do tramo ou das contías.

Relativas ao exercicio de dereitos:

As persoas beneficiarias deberán solicitar das persoas e organismos correspondentes, nos prazos establecidos polos órganos da Administración autonómica de ámbito provincial competentes para resolver, as pensións e prestacións vixentes a que calquera membro da unidade de convivencia teña dereito, incluídas as accións legais derivadas da falta de pagamento do dereito de alimentos. O servizos sociais comunitarios deberán informar as persoas beneficiarias sobre os dereitos que os asistan e os trámites necesarios para a interposición da correspondente demanda ou execución de sentenza. No suposto de que a demanda ou solicitude prospere, e unha vez comprobado o ingreso efectivo, o órgano competente da Administración autonómica no ámbito provincial ditará a oportuna resolución pola que se modifica ou extingue, segundo os casos, o dereito á renda.

O incumprimento desta obriga poderá dar lugar á extinción da prestación ou dalgún dos seus tramos.

Relativas aos ou ás menores e ás medidas previstas no proxecto de integración social e no convenio de inclusión sociolaboral:

- a. Escolarizar os menores ao seu cargo que estean en idade escolar obrigatoria, garantindo a súa asistencia ao centro de ensino que corresponda.
- b. Participar activamente, cando proceda, na execución das medidas personalizadas contidas no proxecto de integración social e, se é o caso, no acordo anexo de integración socioeducativa dos e das menores ou no convenio de inclusión sociolaboral acordados e subscritos cos servizos sociais comunitarios e co Servizo Público de Emprego.
- c. Incorporarse aos tramos de inserción e de transición ao emprego cando se reúnan os requisitos e as condicións de idoneidade para acceder a calquera deles e contribuír activamente ao logro dos obxectivos formativos e laborais inherentes aos devanditos tramos.

O incumprimento destas obrigas pola persoa beneficiaria ou polo resto dos membros da unidade de convivencia, atendendo á súa gravidade e de acordo coa gradación das circunstancias do artigo 43 da lei, poderá implicar: apercibimento por escrito, retirada dun terzo da prestación económica do tramo persoal e familiar ou extinción da totalidade da prestación económica ou dalgún dos seus tramos. No caso de retirada total da prestación, esta non poderá ser solicitada de novo ata que transcorra un período de seis meses.

Instrumentos vinculados aos itinerarios sociais e laborais

Proxecto de integración social

Estará orientado ao logro da mellora persoal e social da persoa perceptora da Risa e das que integran a unidade de convivencia, así como á súa autonomía, participación e integración normalizada no seu ámbito social

- Articularase por medio de accións concretas que incidan na mellora das condicións básicas de vida, coidado persoal, hixiene do fogar e da vivenda, coidado e atención a posibles conviventes con calquera tipo de discapacidade e seguimento de aspectos básicos da saúde
- Especificará, de acordo coas características de cada caso, aspectos concretos de cambio ou axuste persoal, tales como a modificación de hábitos, desintoxicación, mellora da autonomía persoal e apoio á alfabetización ou instrución básica, entre outros.
- De maneira complementaria ao ese contido mínimo, poderanse incorporar compromisos relacionados co coidado ou acompañamento de persoas do seu contorno ou calquera outra actuación solidaria, así como dedicacións voluntarias en actividades de interese colectivo desenvolvidas en entidades públicas, privadas ou de iniciativa social, sen menoscabo dos seus dereitos laborais.

O proxecto de integración social será deseñado polos servizos sociais comunitarios básicos e a súa execución será coordinada polo traballador ou traballadora social de referencia.

Estes servizos efectuarán con carácter xeral o seguimento do caso, sen prexuízo da derivación de determinadas actuacións aos servizos sociais comunitarios específicos, así como a posible colaboración complementaria de entidades de iniciativa social debidamente autorizadas. Mediante o traballo social e educativo pautado no proxecto de integración social asegúrase, en todo caso, unha vinculación efectiva das persoas beneficiarias cos servizos sociais comunitarios.

O seguimento regular e a avaliación do proxecto de integración social documentarase no expediente social e servirán para fundamentar posibles modificacións da prestación.

Acordo para a integración socioeducativa das persoas menores

No caso da existencia de menores e cando se valore unha situación de risco de exclusión social para estes deberase formular, como documento anexo ao proxecto de integración social, un acordo no que se recollan os compromisos contraídos en relación coa súa escolarización real e efectiva, así como coa súa saúde, hixiene e socialización.

O acordo de integración socioeducativa das e dos menores procurará a mellora da cohesión familiar e do exercicio da responsabilidade parental, entendida como o compromiso do coidado, protección e socialización dos e das menores, para o que se determinarán obxectivos medibles e revisables.

Os servizos sociais comunitarios realizarán o seguimento do cumprimento destes acordos, empregando para ese fin o servizo de educación e apoio familiar ou, en ausencia deste, o de axuda no fogar, sen prexuízo da posible colaboración complementaria de entidades de iniciativa social debidamente autorizadas.

O seguimento regular e a avaliación do acordo de integración socioeducativa das persoas menores documentarase no expediente social e servirá para fundamentar posibles modificacións da prestación.

Convenio de inclusión sociolaboral con compromiso de actividade

O Servizo Público de Emprego de Galicia elaborará, en coordinación cos servizos sociais comunitarios específicos, un convenio de inclusión sociolaboral con compromiso de actividade, que será requisito obrigatorio nos casos en que se perciba o tramo de inserción da RISGA.

Os contidos deste convenio estarán referidos a actuacións que, formuladas de maneira progresiva, teñan como meta a integración laboral, tales como: o asesoramento e a orientación laboral; a formación profesional, tanto inicial como ocupacional, incluíndo a obtención de competencias clave; a formación adaptada; a conexión cos itinerarios

personalizados do Sistema público de emprego; a incorporación a unha empresa de inserción laboral; a intermediación laboral; as prácticas laborais non remuneradas e calquera outra modalidade de formación na empresa.

Enténdese por compromiso de actividade a obriga da persoa beneficiaria de participar dunha maneira activa na realización das accións previstas no seu convenio de inclusión sociolaboral. Esa participación terá carácter obrigatorio.

O convenio de inclusión sociolaboral será asinado pola persoa beneficiaria, por unha persoa representante do Servizo Público de Emprego e por un técnico ou unha técnica de inclusión de referencia, e expresará as actividades prelaborais e laborais enunciadas nos puntos anteriores en forma de itinerario, como secuencia de actividades e cun sistema de valoración de resultados. Os convenios asinados serán comunicados aos servizos sociais comunitarios correspondentes.

No caso de unidades de convivencia con varias persoas en condicións de iniciar o itinerario de inserción laboral, estableceranse medidas personalizadas para cada unha delas.

O seguimento e o asesoramento das persoas participantes nestes convenios será realizado polos equipos de inclusión sociolaboral, en coordinación co Servizo Público de Emprego de Galicia.

Coordinación entre os sistemas de servizos sociais e de emprego

Promoverase a coordinación entre as medidas desenvolvidas polo Sistema galego de servizos sociais e o Servizo Público de Emprego de Galicia, así como o desenvolvemento dos itinerarios de formación e acompañamento xestionados, de cara a favorecer a incorporación efectiva das persoas en situación ou risco de exclusión social aos programas orientados ao acceso ao emprego normalizado.

Para estes efectos, os servizos sociais certificarán a situación social das persoas en relación cos factores de exclusión social así como a súa eventual condición de persoa beneficiaria RISGA.

Para a aplicación dos procedementos de selección e convocatoria de persoas para as diferentes medidas de carácter formativo ou de promoción do emprego, o Servizo Público de Emprego rexistrará nos seus sistemas de información a condición referida no punto anterior cando así o certifique o Sistema galego de servizos sociais.

Empresas de inserción

Incorporación a empresas de inserción laboral

Medidas de apoio no acceso ao emprego para persoas en situación ou risco de exclusión

- Prioridade no acceso ás accións formativas dirixidas aos desempregados.

- Programas específicos de formación para o emprego.
- Incentivos á contratación por conta allea coma no tocante aos incentivos ao autoemprego e ao fomento da economía social.
- Colectivo prioritario para participar nos programas de cooperación con outras administracións públicas e entidades sen ánimo de lucro para a realización de obras e servizos en xeral, así como para a súa participación en programas mixtos de emprego.